2020/2021

Il-Kriterji tal-Assessjar

IL-MALTI

IT-8 SENA (MEDJA)

malti.skola.edu.mt

L-Assessjar Kontinwu - Il-Kitba - 8 sena

L-għalliema jridu jagħtu l-marka finali tal-assessjar fuq ix-xogħol identifikat għall-assessjar wara prova jew tnejn għal kull ġeneru ta' kitba. Dejjem skont l-esiġenzi tal-klassi. Il-prova tista' tingħata bħala xogħol għad-dar imma dak għall-assessjar irid isir fil-klassi.

Il-ġeneri tal-kitba huma:

Rotta 3	Rotta 2	Rotta 1*
Kitba letterarja bejn 80-100 kelma (K8)	Kitba ta' proċess/istruzzjonijiet ... (K6)	Kepxin (K3)
Kitba ta' testi fattwali (K4)	Kitba letterarja bejn 80-100 kelma (K7)	Intervista (K7)
Kitba argumentattiva (K6)	**Kitba argumentattiva** (K5)	**Kitba ta' djarju** (K5)
Reċensjoni (film/ktieb/dramm) (K9)	**Kitba ta' testi fattwali** (K3)	**Kitba ta' rakkont fittizju** (K4)
Kitba deskrittiva (K5)	**Kitba deskrittiva** (K4)	**Kitba ta' testi fattwali** (K9)

***Il-bqija tal-ġeneri li hemm fis-sillabu l-ġdid iridu jsiru xorta imma ma tinżammx marka għall-assessjar kontinwu.**

Dawk li huma fil-grassett huma meqjusa bħala l-kitbiet twal. Ara t-tabella għall-ammonti ta' kliem.

L-għalliema jridu jfasslu lezzjonijiet li fihom jgħallmu u jiddiskutu mal-istudenti:

- il-karatteristiċi ewlenin tal-ġeneru tal-kitba li jkunu ser jagħtu;
- billi jippreżentaw mudelli biex l-istudenti janalizzaw u jiskopru dawn il-karatteristiċi;
- billi jagħmlu diskussjoni fuq il-kontenut u kif jiġi żviluppat pjan,
- jgħallmu l-proċess tal-kitba, speċjalment fejn jidħol l-editjar qabel il-pubblikazzjoni u ħwejjeġ oħra li jgħinu lill-istudenti biex jaslu għal kitba tajba.

L-evidenza, jiġifieri l-karta tat-taħriġ li tintuża mill-istudenti, trid tinżamm fil-fajl tal-istudent u l-għalliema meta jassessjaw iridu jirrapportaw dan il-progress fuq il-programm elettroniku **MySchool (MIS)**, u li l-ġenituri jkunu jistgħu jaċċessawh kull term.

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba twila (25 marka)

IL-ĠENERU (2)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	**0**	**1**	**2**
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (13)			
L-iżvilupp tal-ideat	**0-1**	**2-3**	**4-5**
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għal kollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-suġġett minn angoli differenti
Is-sekwenza/koerenza u rabta bejn il-partijiet	**0**	**1**	**2**
	Kitba bla ebda rabta bejn il-partijiet; b'sekwenza ħażina jew ma teżistix	Ftit rabta minkejja li xi drabi ma tkunx ċara jew diretta u mhux dejjem ikun hemm sekwenza ċara	Il-kitba ssegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali u b'sekwenza tajba
L-istil	**0**	**1**	
	Bla ebda stil u ma tidhirx li hija kitba	Hemm stil mexxej u li ssegwi tajjeb	
L-espressjoni u l-lessiku	**0**	**1-2**	**3**
	Kitba li ma fihiex espressjonijiet u lessiku nieqes	Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema	Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'
L-eċċellenza fil-kitba	**0**	**1**	**2**
	Kitba mhux ta' kwalità u oriġinali	Kitba li tersaq lejn kwalità tajba u l-oriġinalità	Kitba ta' kwalità u oriġinali
IL-METALINGWA (10)			
Il-punteġġjatura	**0**	**1**	**2**
	Bla sinjali bażiċi tal-punteġġjatura	Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati ħażin	Il-punteġġjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar
Is-sintassi	**0**	**1**	**2**
	Is-sentenzi sempliċi huma nieqsa mill-elementi bażiċi	Użu mħallat tal-binjiet kollha differenti ta' sentenzi bi ftit li xejn żbalji	Użu mħallat bla żbalji tal-binjiet kollha differenti ta' sentenzi
L-ortografija	**0-1**	**2-3**	**4**
	Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 3 żbalji differenti
Il-morfoloġija	**0**	**1**	**2**
	Kitba li fiha ħafna ta' żbalji grammatikali	Kitba li fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Kitba li ma fihiex żbalji grammatikali

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba qasira (12-il marka)

IL-ĠENERU (2)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	**0**	**1**	**2**
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (5)			
L-iżvilupp tal-ideat	**0-1**	**2**	**3**
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għal kollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-suġġett minn angoli differenti
L-espressjoni u l-lessiku	**0**	**1**	**2**
	Kitba li ma fihiex espressjonijiet u lessiku nieqes	Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema	Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'
IL-METALINGWA (5)			
Il-punteġġjatura u l-morfoloġija	**0**	**1**	**2**
	Bla sinjali bażiċi tal-punteġġjatura u fiha ħafna żbalji grammatikali	Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati ħażin u fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Il-punteġġjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar u ma fihiex żbalji grammatikali.
L-ortografija	**0**	**1-2**	**3**
	Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 3 żbalji differenti

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet - Kitba twila
0 - 6 marki - Kisba mhux milħuqa
7 - 13-il marka - Kisba parzjalment milħuqa
14 - 19-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
20 - 25 marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet - Kitba qasira
0 - 4 marki - Kisba mhux milħuqa
5 - 7 marki - Kisba parzjalment milħuqa
8 - 10 marki - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
11 - 12-il marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

L-Assessjar Kontinwu - Il-Qari - 8 sena

Testi Fattwali u Kitbiet Komunikattivi

L-assessjar għandu jinbena fuq għadd ta’ xogħlijiet li fihom l-istudenti jitħarrġu fil-ħiliet partikulari tal-qari u l-fehim mill-qari, il-kitba u t-tweġib sewwa u sħiħ tal-mistoqsijiet, il-ħiliet fuq tiftix għat-tweġibiet bħal qari fid-dettall, scanning u skimming, u l-bqija.

It-testi magħżula għandhom ikunu **tal-inqas tnejn (2)** li jinkludu:

(Għandhom ikunu twal madwar R3 - 350 kelma / R2 - 325 kelma / R1 - 300 kelma)

Rotta 3

- **Taħriġ il-fehim** minn qari ta’ testi fattwali differenti, li jista’ jittieħed minn riklami biex ibigħu, kotba fattwali biex jgħallmu, gazzetti biex jinfurmaw u l-bqija skont **K2 u K3** u li tinkludi taħriġ tal-aspetti tal-Metalingwa skont programm propost fis-sillabu.
- **Taħriġ fl-għażla ta’ ideat primarji u sekondarji** minn ġeneri differenti ta’ testi u kitba - **K4 u K6**

Rotta 2

- **Taħriġ il-fehim** li jittratta l-għan, ir-reġistru u l-udjenza skont **K2** u li jinkludi taħriġ tal-aspetti tal-Metalingwa skont programm propost fis-sillabu.
- **Taħriġ** li juri l-użu ta’ dizzjunarju u teżawri - **K5**.

Rotta 1

- **Taħriġ il-fehim** minn qari ta’ testi differenti skont **K1 u K2** u li jinkludu taħriġ tal-aspetti tal-Metalingwa skont programm propost fis-sillabu.
- **Preżentazzjoni** miktuba ta’ riċerka wara li jkun sar qari - **K4**

(18-il marka kull taħriġ il-fehem*)

*L-Ortografija u l-Punteġġjatura għandhom ikunu mmarkati fit-taħriġ il-fehem

Għandu jkun hemm minimu ta' 2 marki għal kull taħriġ ta' fehim mill-qari li jingħataw lil dawk l-istudenti li ma jkollhomx (għadd minimu ta') żbalji ortografiċi fit-tweġibiet tagħhom u li jwieġbu b'mod xieraq b'sintassi ċara u li tiġġustifika l-marka mogħtija.

Dawn iż-żewġ marki għandhom jingħataw skont it-tweġibiet kollha tal-fehim mill-qari. Kull tweġiba mistennija tinkiteb b'Malti korrett. Mhux meħtieġ li l-mistoqsija jew parti minnha tkun ikkupjata fit-tweġiba.

It-tweġibiet kollha ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-ortografija.	**1**
It-tweġibiet ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-punteġġjatura.	1

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 6 marki - Kisba mhux milħuqa
7 - 12-il marka - Kisba parzjalment milħuqa
13 - 16-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
17 - 20 marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

It-testi tal-qari fattwali/kitbiet komunikattivi jistgħu jittieħdu kemm minn sorsi stampati kif ukoll dawk diġitali. Importanti li dejjem jiġi rikonoxxut is-sors minn fejn tkun ittieħdet is-silta.

Il-mistoqsijiet għandhom ikunu mħallta u ggradati li jinkludu għadd ta':

- **mistoqsijiet referenzjali** (it-tweġiba tittieħed direttament mit-test);
- **mistoqsijiet inferenzjali** (fejn it-tweġibiet jitolbu fehim indirett mit-test);
- **mistoqsijiet ta' fehim tal-idjoma, il-qwiel u l-lessiku Malti** skont kif użati fit-test.
- **mistoqsijiet/eżerċizzji** li jistħarrġu aspetti varji tal-**metalingwa** f'kuntest.

It-tipi tat-taħriġ jistgħu jkunu:

Wieġeb fi kliemek, għażliet multipli, fisser/ikkummenta fuq xi punt tas-silta, veru jew falz, imla l-vojt, islet/sib mit-test, kompli tabella b'informazzjoni mit-test, kompli s-sentenza, sib it-tema ewlenija tat-test moqri, sekwenza ta' ġrajjiet/argumenti, u applikazzjoni ta' dak moqri f'kuntesti oħra.

Testi Letterarji (unseen texts)

It-testi magħżula għandhom ikunu **tal-inqas tnejn (2)** li jinkludu:

a) assessjar li jkun juri l-analiżi, l-apprezzament letterarju u r-reazzjoni mill-qari ta' poeżija (unseen) u silta minn novella - K1 - K2;

b) assessjar li jkun juri l-analiżi, l-apprezzament letterarju u r-reazzjoni mill-qari ta' poeżija (unseen) u silta minn rumanz - K1 - K2.

Għat-tul tat-testi u n-natura tal-mistoqsijiet għandhom jiġu kkonsultati l-linji gwida ppubblikati fid-dokument tal-kriterji li jinsab fis-sit imsemmi. **(15-il marka kull taħriġ)**

(Għandhom ikunu twal madwar - Poeżija - 14-20 vers u Proża - 200 kelma)

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 5 marki - Kisba mhux milħuqa
6 - 9 marki - Kisba parzjalment milħuqa
10 - 12-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
13 - 15-il marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

It-taħriġ li jingħata fl-analiżi letterarja m'għandux ikun maħsub biss biex jiġi assessjat l-għarfien tal-plott/il-ġrajja biss tat-test letterarju imma għandu jinkludi fatturi oħra ewlenin bħall-iżvilupp tal-karattri, iż-żmien, l-isfond, it-teknika użata, il-lessiku, it-ton tas-silta, l-figuri letterarji u l-bqija. Għandu jkun hemm ukoll mistoqsijiet li jitolbu r-reazzjoni u l-fehmiet raġunati tal-istudenti għal dak li jkunu qraw fit-test mogħti.

Importanti li fil-klassi waqt il-lezzjoni tal-qari, speċjalment dak tal-proża, l-għalliema jaraw li:

- jħeġġu u jqabbdu lill-istudenti biex l-ewwel qari tat-test/kapitlu jagħmluh minn qabel id-dar;
- waqt il-lezzjoni jiddedikaw il-ħin għal attivitajiet ta' apprezzament letterarju.

Għalhekk fil-klassi:

- għandu jkun hemm biss il-qari ta' siltiet partikulari mill-istudenti waħidhom, f'pari, fi gruppi, qari mgħajjat, u l-bqija.
- għandhom isiru attivitajiet ta' tagħlim marbuta mal-analiżi u d-diskussjoni mhux biss tal-ġrajja imma anke mal-iżvilupp tal-karattri, l-isfond, l-istil, il-lessiku u l-espressjonijiet, l-implikazzjonijiet, ir-reazzjonijiet individwali u l-bqija...
- għandha ssir attività ta' kitba (li tista' tibda fil-klassi u titkompla d-dar) li ssaħħaħ dak li jkun sar fil-klassi. Din tista' sservi għall-assessjar kontinwu.

L-Assessjar Kontinwu - Is-Smigħ - 8 sena

It-testi magħżula għandhom ikunu **tal-inqas tnejn (2) ta'** **<u>10 marki l-waħda</u>** li jinkludu:

Rotta 3

- **Assessjar magħmul minn 2 testi fattwali** minn rapporti, artikli, siltiet ta' tagħrif, temi mill-aħbarijiet - **K2, K5, K8**
- **Assessjar magħmul minn 2 testi komunikattivi** minn djalogu, intervista, diskussjoni, rakkont awtobijografiku, avviżi u twissijiet, u direzzjonijiet - **K1, K3, K4**

It-testi jistgħu jkunu moqrija jew irrekordjati/podcasts u huwa rrakkomandat li jkun hemm bilanċ bejn in-numru ta' testi moqrija u dawk irrekordjati. Jista' jintuża l-viżwal (stampi jew filmat) fis-silta bħal meta tkun tema mill-aħbarijiet kurrenti.

It-testi tas-smigħ għandhom ikunu twal madwar:

R3 - 350 kelma / **R2 - 325 kelma** / **R1 - 300 kelma**.

Jiġu segwiti l-istruzzjonijiet li jitħaddmu fl-assessjar annwali tas-smigħ u li fuqhom <u>se jinħarġu linji gwida aktar 'il quddiem</u>. Għandu jkun hemm mistoqsijiet imħallta u gradati li jinkludu:

- **mistoqsijiet referenzjali** (it-tweġiba tittieħed direttament mit-test);
- **mistoqsijiet inferenzjali** (fejn it-tweġibiet jitolbu fehim indirett mit-test);
- **mistoqsijiet ta' fehim tal-idjoma u l-lessiku Malti** skont kif użati fit-test.

It-tip tal-mistoqsijiet jistgħu jkunu:

Qabbel il-kolonni, għażliet multipli, kompli s-sentenza, imla l-vojt, veru jew falz, sib/ikkwota mit-test li smajt, imla t-tabella/skeda skont l-informazzjoni li smajt, wieġeb il-mistoqsija, u poġġi fl-ordni kif issemmew.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 3 marki - Kisba mhux milħuqa
4 - 6 marki - Kisba parzjalment milħuqa
7 - 8 marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
9 - 10 marki - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

L-Assessjar Kontinwu - It-Taħdit - 8 sena

Issir preżentazzjoni waħda fis-sena ta' 10 marki:

- Preżentazzjoni ta' **xeħta letterarja** skont il-kisbiet:

Rotta 3	Rotta 2	Rotta 1
K5 - 7 (individwali)	K2 - 3 (individwali)	K3 jew K9 (individwali)

JEW

- Preżentazzjoni ta' **xeħta kulturali** skont il-kisbiet:

Rotta 3	Rotta 2	Rotta 1
K4 (individwali)	K4 - 5 (fi grupp)	K2 (individwali)

Jekk l-istudent se jkun qed jipprepara PowerPoint għall-preżentazzjonijiet tiegħu m'għandux ikollha kliem imma stampi biss. Jista' jżomm punti qosra fuq karta bħala gwida għal meta jkun qed jitkellem.

L-evidenza tal-preżentazzjonijiet tinżamm fil-fajl tal-istudent fejn jista' jitpoġġa l-materjal jew kopja tiegħu li jkun intuża eż. ppt, ċarts, stampi, mudelli, eċċ. għall-fini ta' moderazzjoni.

Għal din l-evidenza l-istudenti ma jiħdux marki. L-għalliem iżomm rekord tal-marki li jkunu ġabu l-istudenti fuq il-kompetenza tat-taħdit, il-ħila fl-użu tal-Malti, l-istruttura tad-diskors u l-kontenut ippreżentat.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 3 marki - Kisba mhux milħuqa
4 - 6 marki - Kisba parzjalment milħuqa
7 - 8 marki - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
9 - 10 marki - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

Meta l-għalliema jassessjaw iridu jirrapportaw dan il-progress fuq il-programm elettroniku **MySchool (MIS)**, u li l-ġenituri jkunu jistgħu jaċċessawh kull term.

Il-Kriterji tal-Assessjar tal-Preżentazzjoni tat-Taħdit bil-Malti

Id-data tal-preżentazzjoni: ______________________________ **Is-sena:** 8

Il-Kisba: _________________________ **It-tema:** ____

Il-klassi: ________________________________ **L-għalliem/a:** ____________________________

L-istudent/a: _____________________________

Mhux milħuqa	Parzjalment milħuqa	Milħuqa b'mod sodisfaċenti / Milħuqa b'mod sħiħ
1. Il-kompetenza fit-taħdit		
0 Id-diskors **ma** • jinstemax u ma jinftihemx sewwa; • fihx pronunzja tajba; • fihx intonazzjoni tajba; • jagħmilx enfasi fejn meħtieġ.	**1** Id-diskors **mhux dejjem** • jinstema' u jinftiehem sewwa; • għandu pronunzja tajba; • jinstema' b'intonazzjoni tajba; • jagħmel enfasi fejn meħtieġ.	**2** Id-diskors **dejjem** • jinstema' u jinftiehem sewwa; • jinstema' bi pronunzja tajba; • jinstema' b'intonazzjoni tajba; • jagħmel enfasi fejn meħtieġ.
2. Il-lessiku		
0-1 • Ħakma **limitata u ripetuta** tal-lessiku marbut mat-tema; • **Għadd kbir** ta' żbalji spissi fil-korrettezza grammatikali.	**2** • Ħakma **tajba minkejja xi ripetizzjonijiet** tal-lessiku marbut mat-tema; • **Bi ftit żbalji** spissi fil-korrettezza grammatikali.	**3** • Ħakma **tajba u varjata** ħafna bla ripetizzjoni tal-lessiku marbut mat-tema; • **Bi ftit li xejn** żbalji fil-korrettezza grammatikali.
3. L-istruttura tad-diskors		
0 • Diskors b'sentenzi bi **struttura mħawda** li ma jagħmlux sens; • Ftit li **xejn ideat** u ħafna ripetizzjoni tal-istess waħda/iet • **Bla ebda sens** ta' binja u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad.	**1** • Diskors b'sentenzi bi **struttura tajba** imma xi drabi **ma jagħmlux sens mill-ewwel**; • **Ftit ideat** li xi drabi jkunu ripetuti; • **Ftit binja** u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad.	**2** • Diskors b'sentenzi bi **struttura tajba** u li jagħmlu sens; • **Għadd ta' ideat** bi ftit li xejn ripetizzjoni; • **Binja tajba** u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad.
4. Il-kontenut ippreżentat		
0-1 • **Ftit li xejn diskors korrett** marbut mat-tema; • Fatti mogħtija **bla sekwenza;** • **Qatt jew rari** jingħataw il-fehmiet tal-kelliem/a.	**2** • **Deskrizzjoni tajba u fil-parti l-kbira tagħha hi korretta** u taqbel mat-tema; • sekwenza tajba **bi ftit żbalji** tal-fatti mogħtija; • **xi drabi** jingħataw il-fehmiet tal-kelliem/a.	**3** • **Deskrizzjoni tajba ħafna u korretta** mat-tema; • **sekwenza tajba** tal-fatti mogħtija; • **jingħataw** ukoll il-fehmiet tal-kelliem/a.
Total minn 10 marki	___________	______________________ **Firma tal-għalliem/a**